

Yerli Malı Haftası

Dr.Didem Özgür

İstanbul Teknik Üniversitesi

Avrupa Birliği Merkezi

Araştırma Ofisi

I. Dünya Savaşı ve Bağımsızlık Savaşları

- 1. DÜNYA SAVAŞI: 28 Temmuz 1914-11 Kasım 1918
- ÇANAKKALE SAVAŞI: 18 MART 1915
- BİRİNCİ VE İKİNCİ İNÖNÜ SAVAŞLARI: OCAK-MART 1921
- SAKARYA MEYDAN SAVAŞI: AĞUSTOS-EYLÜL 1921
- DUMLUPINAR MEYDAN SAVAŞI:
30 AĞUSTOS 1922

Sevr Antlaşması 10 Ağustos 1920

SEVR ANTLAŞMASI'NA GÖRE OSMANLI DEVLETİ

- Sevr Antlaşması'na göre sınırlar
- Türkiye Cumhuriyeti sınırı
- Osmanlı Devleti'ne bırakılan yerler
- İtalyan nüfuz bölgesi
- Yunan idari bölgesi
- Boğazlar bölgesi
- İngiliz nüfuz bölgesi
- Fransız nüfuz bölgesi
- Wilson'ın teklifine göre tasarlanan Ermenistan

Paylaşılan Vatanımız

Siyasi ve Ekonomik Bağımsızlığımızın Kazanılması

Lozan Antlaşması 24 Temmuz 1923

Lozan Antlaşması ile

- Siyasi bağımsızlığımız kazanıldı
- Yabancı uyruklulara tanınan kapitülasyon ayrıcalıkları kaldırıldı. Ülkemiz kendi zenginlik kaynaklarına sahip çıktı.
- Ekonomik Bağımsızlığımız kazanıldı. Ekonomik alanda sağlanan bu başarılar sonucu Türkiye gelişti. Ulusumuz zenginleşti.

Lozan Antlaşmasından Sonra Türkiye'nin Yeni Sınırları

1923'te Ülkemizin Durumu

- Nüfus 13 milyon , 11 milyon kişi köyde yaşıyordu (%90)
- 40 bin köy vardı, 38 bininde okul yoktu
- Verem, tifüs, tifo salgını vardı, üç milyon kişi trahomluydu
- Bebek ölüm oranı binde 480'di (1/2)
- Sadece 337 doktor vardı. Sadece 60 eczacı vardı
- Ortalama ömür 40'tı
- Limanlar, madenler, demiryolları yabancıya aitti. Toplam sermayenin sadece yüzde 15'i Türk'tü. Osmanlı'dan Cumhuriyet'e miras kalan sadece dört fabrika vardı
- Tiyatro yok, müzik yok, resim yok, heykel yok, spor yoktu
- Erkeklerin sadece yüzde yedisi, kadınların sadece binde dördü okuma yazma biliyordu
- 4894 ilkokul, sadece 72 ortaokul, sadece 23 lise vardı
- Tek üniversite vardı
- Alfabemiz Arapçaydı

Savařtan ıkmiş Türkiye'nin çocukları

İzmir İktisat Kongresi

17 ŞUBAT 1923

- Amaç :Ekonomik Bağımsızlık
- Siyasi ve askeri zaferler ne kadar büyük olursa olsunlar, ekonomik başarılar ile taçlandırılmazlarsa kalıcı ve sürekli olmazlar ve meydana gelen zaferler varlıklarını sürdüremez, az zaman sonra sönerler.
- İzmir'in kurtuluşundan 5 ay sonra ve Lozan Antlaşması'nın imzalanmasından 4 ay önce toplanan İzmir İktisat Kongresi Anadolu kurtuluş hareketinin iktisadi yönünü göstermesi bakımından, son derece önemlidir.
- Bu kongrede yurdun bağımsızlığının korunması, yerli mallar üretilmesi ve kullanılması kararlaştırıldı.

İzmir İktisat Kongresi'nde Alınan Kararlar

- . El işçiliği ve küçük işletmeden derhal fabrikasyon sisteme geçilmelidir.
- Devlet yavaş yavaş ekonomik gücü olan organ haline gelmelidir.Özel sektör tarafından kurulan teşebbüsler devletçe desteklenmelidir.
- Özel teşebbüse destek ve kredi sağlayacak iki devlet bankası kurulmalıdır.
- Dışarı ile rekabet edebilmek için sanayi bir bütünlük içinde kurulmalıdır.Yabancıların tekellerinden kaçınılmalıdır.
- Demir yollarının kısa sürede yapılmasına başlanmalıdır.
- İşçilere amele değil işçi denmelidir.
- Sendika hakkı tanınmalıdır.

Sümerbank

- Sümerbank, özel bütçenin temelini oluşturan katma bütçeli idare uygulamasının başladığı 1933 yılında kurulmuş, ticari nitelikte mal üreten kuruluştur. 1 Temmuz 1933 tarihinde Atatürk tarafından Sümerbank ismi verildi. İlk büyük kompleksi Eylül 1935'te Adana'da kuruldu. Adana Bez Fabrikası ve Lojmanları, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk kamu yatırımdır.

Yerli Malı Haftası

- Dönemin başbakanı İsmet İnönü 12 Aralık 1929 tarihinde TBMM'de bir konuşma yaptı. Konuşmasında ulusal ekonomi, yerli malı ve tutumlu olma konularını anlattı. 1946 yılından itibaren *Yerli Malı Haftası* olarak kutlandı. 1983 yılında adı *Tutum, Yatırım ve Türk Malları Haftası* olarak değiştirildi.

Yerli Malı Haftasının Amacı

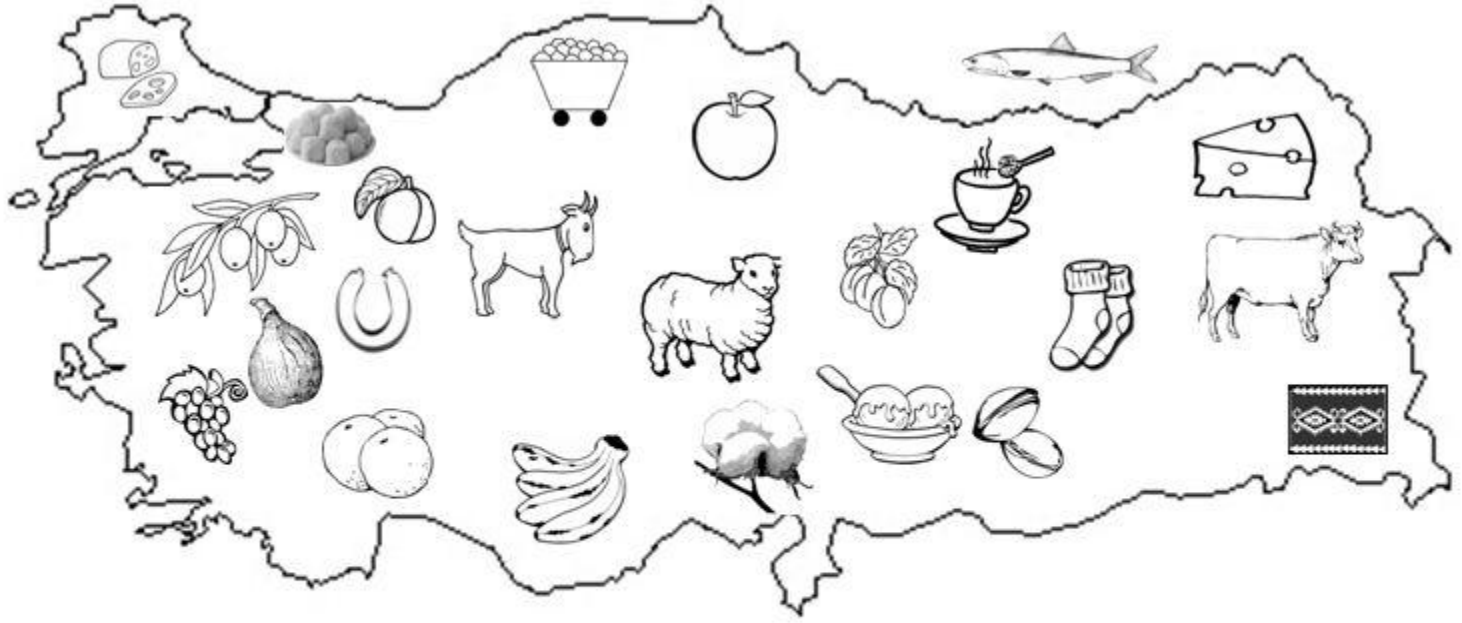
- Halkı israfla mücadeleye, hesaplı, tutumlu yaşamaya ve tasarrufa alıştırmak
- Yerli mallarımızı tanıtmak, sevdirmek ve kullanandırmak
- Yerli malların üretim miktarlarını arttırmak, kalitelerini iyileştirmek, fiyatlarını ucuzlatmak
- Yerli mallarımızın satış miktarını artırmak suretiyle halkın iyi yaşamasını temin etmek

Kendi malını kullan

Kendi kaliteni artır

Yerli malı, yurdun malı. Herkes onu kullanmalı.

Coğrafi İşaret Nedir?

- Coğrafi İşaret bir ürünü gösteren bir yer adıdır
- Malatya Kayısı
- Finike Portakalı
- Ezine Peyniri
- Çorum Leblebisi
- Mersin Cezeryesi
- Antep Baklavası
- Bu yer genellikle bir yöredir.

Yöre

- Coğrafi sınırları belirli bir alan
- Bir fiziki alanı olan
- Bir eko sistemi olan (Doğal faktörler)
- Bir insan kümesi (Beşeri faktörler)
- Bilgi, beceri,yerel kültür ve tarihi derinlik

Yöresel Ürünler

- Kökenleri, adları ve ünleri buldukları yöreye ait olup bu yöre ile özdeşleşmiş ürünlerdir.
- Bu ürünler: tipik ürünlerdir, kaliteli ürünlerdir
- Belli bir üne sahip ürünlerdir,
- Bu nedenle yasal düzenlemelerle
- koruma altına alınmışlardır.
- Koruma araçları: Coğrafi işaretlerdir

Coğrafi İşaret Koruma Sistemin Yararları

- Coğrafi İşaret, ürünü tanımlar ve üretimin bu tanımda yer alan Kriter ve kurallara göre yapılmasını sağlar
- Coğrafi işaret bir koruma aracıdır: Üretici ve tüketicileri haksız rekabete karşı korur.
- Coğrafi işaret üreticilere yüksek fiyat sağlar.
- Coğrafi işaret etkin bir kırsal kalkınma aracıdır.
- Coğrafi işaret turizme katkı sağlar.
- Coğrafi işaretler ulusal mirasa sahip çıkar (Yöre, Ürün, Bilgi ve Beceri: Özvarlık)

MALATYA KAYISISI

GAZIANTEP BAKLAVASI

AYDIN İNCİRİ

DAMAL BEBEĞİ

ESKİŐEHİR LÜLETAŐI

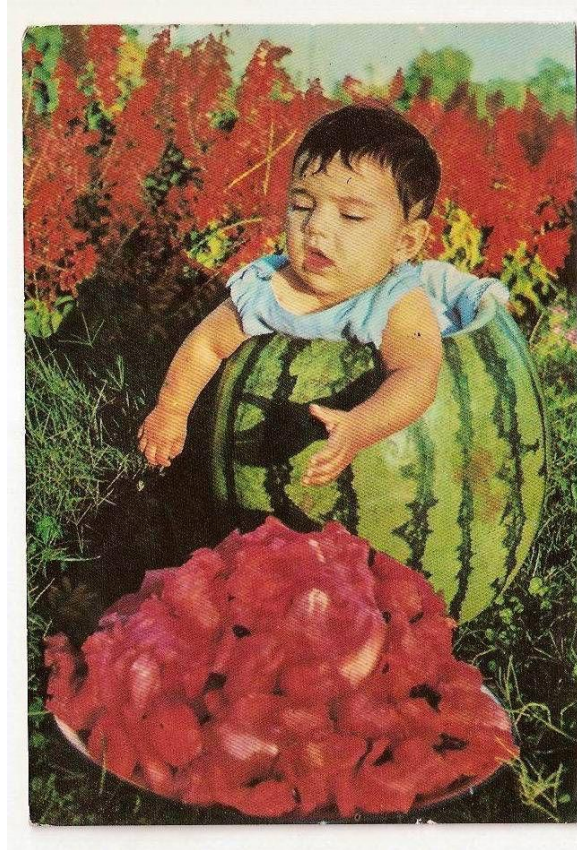
ERZİNCAN TULUM PEYNİRİ

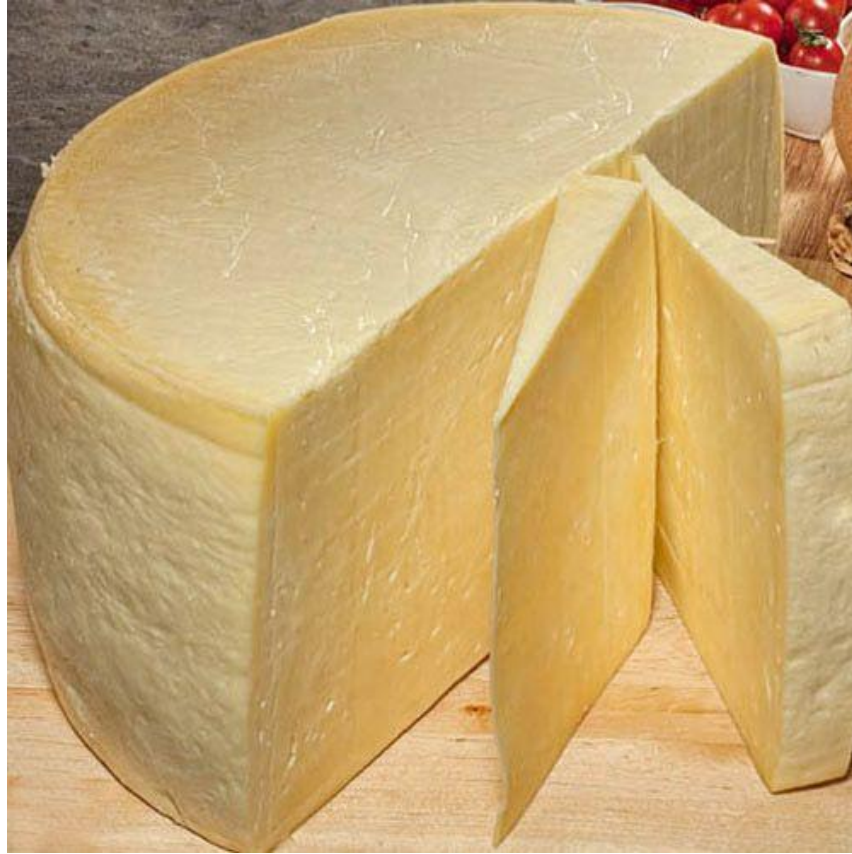
AFYON KAYMAĐI

DİYARBAKIR KARPUZU

KARS KAŐARI

ADANA KEBABI

**Türk malı alınız, Türk malı
kullanınız, Türk parası Türk
toprağında kalsın.**

Mustafa Kemal Atatürk

Teşekkürler

Yerli Malı Haftanız Kutlu Olsun